

ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH

**STANOWISKO KONWENTU POWIATÓW WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO
w sprawie braku środków i niedoszacowania budżetów powiatów w celu podjęcia
pilnych działań zmieniających zasady finansowania działalności samorządu
powiatowego
20 kwietnia 2023 r.**

Zasadniczym źródłem finansowania zadań powiatów są dochody własne, z których najistotniejszym jest udział we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych. Subwencja ogólna, dotacje celowe spełniają rolę uzupełniającą i są przeznaczone na konkretne zadania. Wprowadzone zmiany systemowe w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) przyniosły znaczące ubytki w dochodach budżetowych jednostek samorządu terytorialnego, zahamowały dynamikę wzrostu tego źródła dochodów i nie zostały zrekompensowane samorządom. Niestety, nawet przekazywane z budżetu państwa dodatkowe dochody (w 2021 roku - subwencja, w 2022 roku – dochody z PIT) nie rekompensują strat wynikających z obniżenia dochodów z PIT. Zapowiedzi otrzymania od rządu rekompensaty utraconych dochodów z PIT tylko częściowo łagodzą narastającą panikę przed brakiem środków na finansowanie podstawowych wydatków bieżących. Niewspółmierny wzrost wydatków bieżących wynikający ze wzrostu płacy minimalnej, znacznego podwyższenia kosztów obsługi długu (na skutek wysokich stóp procentowych) czy też ogólnego wzrostu kosztów funkcjonowania samorządów, wynikających z inflacji, wysokich cen nośników energetycznych, przy równoczesnym znacznym obniżeniu dochodów bieżących wpływa niekorzystnie na stabilność gospodarki finansowej powiatów. Sytuacja ta jeszcze uległa pogorszeniu w roku 2023, bowiem wiele z nich wykazuje deficyt operacyjny świadczący o braku środków finansowych. Wydatki na Oświatę i Edukacyjną Opiekę Wychowawczą rosną w dużo większym stopniu niż wysokość

subwencji oświatowej. Wszystkie powiaty do subwencji oświatowej muszą dokładać środki własne i to coraz większe, aby realizować zadania dotyczące kształcenia dzieci i młodzieży. W katalogu dochodów własnych powiat nie posiada źródeł na które miałyby jakikolwiek wpływ i mógł je regulować tak jak jest to w przypadku gmin i podatków lokalnych.

Dalsza utrzymująca się tendencja wzrostowa wydatków bieżących przy jednoczesnym braku zapewnienia ich odpowiedniego finansowania zagraża realizacji podstawowych zadań własnych powiatów.

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 marca 2023 r. zmieniający rozporządzenie w sprawie wynagrodzeń pracowników samorządowych (obecnie obowiązujące z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagrodzenia pracowników samorządowych Dz.U. poz. 1960) wraz z tabelą kwot minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego ustalonego w kategoriach zaszeregowania (załącznik do rozporządzenia), którego wejście w życie planowane jest na 1 lipca 2023 r. powoduje wysokie skutki podwyżek wynagrodzenia w jednostkach samorządu terytorialnego, wahające się często od 300 zł do 800 zł brutto na jednego pracownika w skali miesiąca. Należy dodać, że od 1 stycznia 2023 r. nastąpił wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę do kwoty 3.490,00 zł, tj. o 480,00 zł więcej niż w roku poprzednim, a od 1 lipca 2023 r. do kwoty 3.600,00 zł.

W związku z powyższym Konwent Powiatów Województwa Łódzkiego zwraca się z prośbą o dokonanie zmian w obowiązujących przepisach prawnych regulujących źródła dochodów powiatu poprzez przyznanie powiatom udziałów w VAT lub zwiększonych udziałów w PIT i CIT lub ustawowe wskazanie jakiegokolwiek innego stałego źródła dochodu w postaci subwencji. Celowym byłaby również zmiana zasad gospodarki finansowej szczególnie w zakresie art. 242 Ustawy o finansach publicznych i obowiązku równoważenia się części bieżących budżetu, która w aktualnym stanie źródeł finansowania powiatu będzie niemożliwa do spełnienia przy stałym wzroście wydatków bieżących, na które powiat nie ma wpływu. Wprowadzone przepisami ustawy z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw czasowe złagodzenie wymogów bilansowania budżetu w latach 2022 – 2025 powinno zostać zmienione na

bezterminowe, gdyż bez tej zmiany nie będziemy w stanie sporządzić budżetu w latach kolejnych mając na celu prawidłowe wykonywanie nałożonych na powiat zadań.

Istnieje pilna potrzeba wzmocnienia finansowego powiatów poprzez zwiększenie ich dochodów własnych, które pozwoliłyby na większą swobodę w realizacji potrzeb wydatkowych.

Samorząd powiatowy oczekuje większego wpływu na kształtowanie własnej polityki finansowej na swoim obszarze, a w szczególności swobody ustalania struktury i kierunków wydatków oraz gospodarowania majątkiem.

Przewodniczący Konwentu
Powiatów Województwa Łódzkiego

Marcin Baranowski
Starosta Opoczyński